

ARANYFONÁL

SZÖVEGÉRTÉS 2022.08.01.

Bv.: Hallottátok-e hírét Kolcvárnak¹? A szép Hátszeg völgyében, magas hegy tetején tündökölt ez a vár. Messze földön nem volt szebb ennél. A Kendeffy családé volt ez a vár, s abban az időben, mikor az a szörnyű tatárjárás volt, egyedül lakott e várban Kendeffy Ilona. Egyedül, mert az apja, a testvérei s a jegybéli mátkája mind a tatárok ellen harcoltak. Várta, várta szegény Kendeffy Ilona, mikor jönnek vissza, de hiába várta. Egyszer csak halála hírét hozták az apjának, halála hírét a bátyjainak, de a mátkájáról még hír sem jött, él-e, hal-e, elhurcolták-e magukkal a tatárok vagy nem: senki lélek nem tudta azt.

- **Hol játszódik a történet?**
- **Ki lakott a várban?**
- **Miért volt egyedül a várban Ilona?**

Mi történt Ilona apjával és bátyjaival?

Mi történt Ilona mátkájával?

T.: I. Telt-múlt az idő. A tatárok már rég visszamentek a hazájukba, s Kendeffy Ilona mátkája még mindig nem tért vissza. Egy este Kendeffy Ilona kint üldögélt a vár erkélyén, s amint ott ült, elnyomta az álom. Csodálatos álma volt.

Előtte állott a jegybéli mátkája, s mondta neki:

– Ha azt akarod, hogy a tied legyek, annyi aranyad legyen, amennyi odáig ér, ahol én most sínylek szomorú rabságban.

Felébred Ilona, gondolkodik az álmon, s felsóhajt:

– Istenem, Istenem, vajon mit jelenthet ez az álom?! Ha rabságban van a mátkám, csak nagy Tatárországban lehet rabságban, s kinek van annyi aranya, hogy odáig érjen?

- **Hová mentek a tatárok? Hol volt Ilona, amikor álmodott?**
- **Mit mond az álom, mit kell szerezzen Ilona, hogy visszakaja a mátkáját?**
- **Csoportosítsd a szinonimákat!**
- **1. hazájukba kedvese**
- **2. sínylek fogság**
- **3. mátkája szenvedek**
- **4. rabság otthonukba**

2. Másnap este megint kiült az erkélyre. A csendes esti szellő álmod hozott a szemére. Mostan egy angyal jelent meg előtte. Mondta neki az angyal:

– Ne búsulj, Kendeffy Ilona. Vedd elé a guzsalyodat², fonj éjjel-nappal, s majd meglátod, annyi aranyad lesz, hogy éppen nagy Tatárországig ér, ahol sínylik a te mátkád szomorú rabságban.

Fölébred Ilona, gondolkodik, tűnődik az álmán, s felsóhajt:

– Istenem, Istenem, nem értem, hogy lehet! Hiszen ha ítélet napjáig fonok, akkor sem szerezhetek annyi aranyat, hogy elérjen nagy Tatárországig.

- **Ki jelent meg Ilona álmában?**
- **Mit mond az angyal, mit kell csinálnia Ilonának?**
- **Mit gondol Ilona az álmáról?**

Bf.: De hiába gondolta ezt, nem volt többet nyugodalma, elővette a guzsalyát, kiült este az erkélyre, pörgette az orsót, s szép csöndesen eregette a fonalat. S hát uram teremtem, mi történt? A fonál, mit eregetett, mind színarannyá változott. Amint eregette, szépen, csöndesen szállott az aranyfonál tovább nagy Tatárország felé. Nem telt belé egy hét, az aranyfonál elért nagy Tatárországba, nagy Tatárországban tömlöc ajtajába. A tömlöc ajtaja kinyílt, s ím egy este, mikor Ilona ott ült az erkélyen, és fonogatott szép csöndesen, ott állt előtte jegybéli mátkája...

Benedek Elek

- **Mit vett elő Ilona?**
- **Mivé változott Ilona fonala?**
- **Hová ért el a fonál?**
- **Kiszabadult Ilona mátkája?**
- **Ki írta ezt a mesét?**

6. Mi az, ami csak a mesében fordulhatott elő? Keretezd be az olvasmányban!

7. Mi lehet valóságos az olvasott szövegben?

_____

8. Írd le, mit jelentenek a következő szavak, kifejezések az olvasott szövegben!

tűnődik _____ eregette (a fonalat) _____

elnyomta az álom _____

nem volt többet nyugodalma _____

ítélet napig _____

Összesen:

3. A következő kérdésekre húzd alá a szövegben a választ!

Miért volt magányos Kendeffy Ilona?

Mire kérte álmában a mátkája?

Mit tanácsolt neki az angyal?

Mi lett a lány kitartásának a jutalma?

4. Pótold a hiányzó vázlatmondatokat!

Bv.: _____

T. 1. A vőlegénye kérése

2. _____

Bf.: Ilona boldogsága

¹Kolcvár: Erdélyben lévő vár, ma már csak várrom

²guzsaly: kézi fonáshoz használt eszköz

1. Milyen művet olvastál? Húzd alá a helyes megnevezést!

elbeszélést

mesét

mondát

ismeretterjesztő

2. Felelj a kérdésekre írásban!

Hol élt Kendeffy Ilona? _____

Mikor játszódott a történet? _____

Hol raboskodott a mátkája? _____

ÜGYES VOLTÁL! NÉZD MEG A GOOGLE-BEN KOLCVÁRRÓL EGY KÉPET!
